

Zacieśnianie rosyjsko-indyjskiej współpracy energetycznej

Szymon Kardaś

17 czerwca największy rosyjski koncern naftowy Rosneft' podpisał z konsorcjum indyjskich spółek – Oil India, Indian Oil, Bharat Petroresources (dalej: konsorcjum) umowę sprzedaży 23,9% udziałów w spółce Wankorneft'. Spółka ta zajmuje się eksploatacją złoża Wankor (Kraj Krasnojarski), będącego jednym z największych złóż naftowo-gazowych w Rosji (w 2015 roku wydobyte ze złoża wyniosło 22 mln ton, co stanowiło ok. 4,1% ogólnej produkcji ropy w Rosji).

Komentarz

- Umowa jest kolejnym dowodem na obserwowaną w ostatnich dwóch latach intensyfikację współpracy energetycznej Rosji z Indiami. 31 maja br. sfinalizowano transakcję nabycia przez indyjską firmę ONGC Videsh Limited 15% udziałów w Wankornefti. 16 marca br. Rosneft' podpisała z konsorcjum umowę sprzedaży 29,9% udziałów w spółce Taas-Juriach Neftegazodobycza (zajmuje się eksploatacją złóż w Syberii Wschodniej). Ponadto 8 lipca ub.r. Rosneft' i indyjska spółka energetyczna Essar Oil Limited podpisały 10-letni kontrakt na eksport do Indii 10 mln ton ropy rocznie; dostawy zostaną uruchomione po zawarciu wiążącej umowy w sprawie nabycia przez rosyjski koncern 49% udziałów w spółce Essar Oil Limited (8 lipca ub.r. zawarto jedynie ramowe porozumienie w tej sprawie; przewiduje ono również objęcie przez Rosneft' 49% udziałów w indyjskiej rafinerii Wadinar, której moce produkcyjne umożliwiają przetwórstwo 20 mln ton ropy rocznie).
- Sprzedaż inwestorom zagranicznym znaczącego pakietu udziałów (po finalizacji transakcji indyjskie firmy uzyskają łącznie 38,9% udziałów w Wankornefti) w spółce eksploatującej jedno ze strategicznych rosyjskich złóż stanowi istotną zmianę w strategii energetycznej Rosji. Dotąd Moskwa realizowała politykę kontrolowanego i ograniczonego otwarcia na inwestycje zagraniczne w sektorze wydobywczym, na podstawie której wybrane firmy zachodnie uzyskiwały prawo udziału w projektach na szelfie arktycznym (Eni, Statoil, Exxon Mobil) czy w eksploatacji mniej znaczących lądowych złóż naftowo-gazowych (BASF, Total).
- Otwartość Rosnefti na inwestycje w sektorze wydobywczym wynika z trudnej sytuacji ekonomicznej koncernu, pogłębiającej się w wyniku wprowadzonych przez UE i USA sankcji finansowych. Zmusza to Rosneft' do pozyskiwania kapitału u „niezachodnich” partnerów, który przeznaczany jest nie tylko na inwestycje, ale również na spłatę zadłużenia. Zacieśnianie współpracy energetycznej z Indiami ma najprawdopodobniej

służyć też wzmocnieniu pozycji Rosnefti w negocjacjach prowadzonych z firmami chińskimi. Zawarte dotąd umowy rosyjsko-chińskie dotyczące współpracy w sektorze upstream w Rosji mają bowiem charakter ramowy: porozumienie z listopada 2014 roku o nabyciu przez chiński koncern CNPC 10% udziałów w Wankornefti oraz umowa z września 2015 roku zawarta przez Rosneft' i chińską spółkę Sinopec o współpracy w zakresie eksploatacji rosyjskich wschodniosyberyjskich złóż Russkoje i Jurubczeno-Tochomskoje (przewiduje dla partnera chińskiego 49% udziałów). W działania te wpisują się także wypowiedzi ministra rozwoju gospodarczego Rosji z 17 czerwca o tym, że w prywatyzacji 19,5% akcji Rosnefti mogą wziąć udział firmy z Indii i innych państw (wcześniej sygnalizowano gotowość sprzedaży całego pakietu akcji chińskiej spółce CNPC).